RAIMON LLUL i L'OCCITÀ

Autor:
Data de publicació: 15-06-2021

divers

RAIMON Llull, OCCITÀ
juny 13, 2021 Andreu , Catalunya , Llull , Malhòrca , Occitanie

Cristià Andreu . -Llegir textos històrics antics també pot portar a descobrir noves tasques en la cultura i la lingüística medievals, perquè Raimon Lulle, el gran autor català del segle XIII (es podria dir millor mallorquí) havia escrit més d'una obra en la llengua del sí, i aquest fet, de vegades amagat per una voluntat política, també podria fer de Ramon Llull un autor occità. Almenys aquesta és la hipòtesi de la historiadora medieval catalana Lola Badia.

La manera de ressaltar Llull amb la llengua i la cultura occitana va ser profunda.
De fet, la manera de ressaltar Llull amb la llengua i la cultura occitana va ser profunda, fet que sovint es manté entre els investigadors que estudien aquest escriptor medieval. La biografia retirada de Raimon Llull confirma que va ser vassall d'un rei, Jaume II de Mallorca, que controlava la ciutat occitana de Montpeller. I per això hi va romandre sovint, durant anys, i que, segons Badia, Llull parlava bé l'occità, com el català, el llatí, el francès o l'àrab.

Durant tots els anys que Lulle s'hauria quedat a Montpeller, lloc on també, segons Bay, hauria escrit diverses obres, entre elles Blanquerna (1283), l'Art Demostratiu (1283) o l'Art Inventiu (1290) també va estar molt influenciat en la teoria medicinal per diversos personatges anònims de la universitat d'aquesta ciutat, en aquell moment un dels més importants i coneguts del continent europeu.

Raimon Llull va escriure quatre monografies medicinals i una és, segurament, escrita a Montpeller, encara que en llatí; Liber de regionibus sanejais et infirmitatis (1303) Pot semblar, confirma Badia, que (i també segons el llibre Vita Coetanea) hauria visitat Gènova, Roma, Nàpols, Pisa i Messina. Malgrat tots aquests viatges, Raimon Llull s'hauria mantingut a la ciutat occitana entre els anys 1303 i 1305, 1308 i 1309 i 1312. No obstant això, altres autors, com Llinarès, també han confirmat que Llull va escriure més de 70 obres a la ciutat on va néixer el rei Jaume I.

Una llarga història

La majoria dels medievalistes coincideixen en el seu moment a reconèixer que Ramon Llull també va escriure en occità. No obstant això, Occitània i Llull haurien estat molt més importants que quan Llull era jove (i que va escriure més poesia perquè havia estat trobador). El llenguatge utilitzat per Llull encara és controvertit en la lingüística moderna. La comunitat d'investigadors durant anys no pot considerar definitivament la llengua utilitzada per Lula en moltes obres: el català o l'occità. L'única causa que s'ha confirmat, fins ara, és que Raimon Llull parlava bé l'occità, igual que el català i també el francès o l'italià (diversos dialectes).

A més d'això, encara hi ha molts textos escrits per Llull que han arribat al nostre temps a través de diferents versions escrites en diferents idiomes, inclòs l'occità. I aquest fet és tan oblidat per l'escola historiogràfica catalana i més encara pels francesos, però no pels alemanys.

Aquest fet, segons Lola Badia, és força perjudicial, perquè la història de la literatura occitana bé podria continuar amb autors com Llull, que també va escriure en la llengua del sí. Però això no va passar mai. L'oblit no seria ocasional per a la historiografia francesa, que mai va voler parlar profundament de la literatura occitana medieval més enllà del segle XIII, potser a causa de l'estat polític d'Occitània en aquell moment i just després de la croada (Aquitània anglesa, Occitània francesa, Provença germànica). Però segons Badia, l'escola historiogràfica deu tenir aquesta memòria, i Llull seria un exemple del qual diversos, era molt ric i es va mantenir bé, com a obligació moral.

Avui, afortunadament, la majoria de medievalistes van coincidir en el seu moment a reconèixer que Ramon Llull també escrivia en occità. Moltes obres estan escrites en català tenen molts occitanismes i encara d'altres van ser escrites primer en occità i es poden traduir al català: per mostrar-ho clarament, la medievalista Lola Badia ha afegit petits textos de Blanquerna , una obra important de Raimon Llull, escrita en oc.

"Al bosc pel qual anava Blanquerna hi havia una forta paraula de castell, que era d'un genet que per la força del castell, i perquè era fort de persona i coneixia la paraula foiz d'armes, era paraula ergollos i feia mofes d'insults i tots els que estaven al voltant de la reunió... »

Occitània i Llull haurien estat molt més cridaners que en el moment en què Llull era trobador.
Un altre llibre, la Doctrina Pueril, també escrit per Llull, proposa un occità segur i demostraria el desconeixement general de molts investigadors encara sobre l'expressió típicament occitana d'aquest autor medieval considerat durant molt de temps un clàssic català medieval.

"Mafometz fo de una vila c'om appelait Trip, que es ax iornadas de Meca, a lla cal meca fan li sarrazi reverencia enayssi com fan li crestia al sant sepulcre de Ieruzalem. Viatge e Meca e tota aquella provincia era, fill, ple de gens que crezia en ydolas e qui adoravan lo soleill e la luna e las bestias e los aucels e non avian conoysensa de Dieu ni non avian rey e eran gens de paucha discrecio e ab peu de compréhension... »

Segons Lola Badia, totes aquestes obres escrites per Llull en occità ajudarien a entendre millor una variant lul·liana que es podria anomenar "lul·lisme occità" i que es va mantenir al llarg dels segles XIII, XIV i XV a tot Europa. Avui, la historiografia medieval internacional reconeix el paper d'un autor com Raimon Llull en la història de la literatura medieval, la ciència i la filosofia i que també es coneix com a català. Per al medievalista català també seria el moment de fer justícia (calen proves històriques i n'hi ha moltes) per oblidar el Llaüt occità perquè moltes obres d'aquest filòsof van ser escrites, no en català, sinó en occità. I trencaria l'oblit polític d'alguns historiadors del passat que volien amagar-lo. I estem d'acord.